

A photograph of two young boys sitting on a large, bright yellow cushion in a modern, multi-level building. The boy on the left is wearing a red hoodie and grey pants, leaning forward and smiling. The boy on the right is wearing a blue patterned sweater and grey pants, looking up at the first boy. In the background, a staircase with white railings and yellow accents is visible. A large, solid pink diagonal shape covers the left side of the image, containing the text 'kse' and the date 'December 2023'. A white arrow points to the right on the right side of the image.

kse

Meerjaren ondersteuningsplan 2023-2027

December 2023

Inhoud

VOORWOORD	3
HOOFDSTUK 1: INLEIDING	4
1.1 Algemene gegevens	4
<i>Contactgegevens</i>	4
<i>Onderwijsvisie</i>	4
<i>Visie op leerlingondersteuning</i>	4
HOOFDSTUK 2: AMBITIES 2023 – 2027	6
2.1 Ambitie 1: We implementeren en borgen handelingsgericht werken (verder) in het onderwijs en binnen de ondersteuning, dit gericht op passend onderwijs en wellicht inclusief onderwijs.	6
<i>Doelen ambitie 1</i>	6
2.2 Ambitie 2: We werken op een warme manier samen met de jeugdhulp Etten-Leur en nabije omgeving.	6
<i>Doel ambitie 2</i>	6
2.3 Ambitie 3: De kwaliteit van de communicatie rondom ondersteuning intern en extern wordt geoptimaliseerd.	7
<i>Doel ambitie 3</i>	7
2.4 Ambitie 4: Processen worden efficiënt en effectief ingericht.	7
<i>Doel ambitie 4</i>	7
HOOFDSTUK 3: AANBOD ONDERSTEUNING KSE	8
3.1 Basisondersteuning	8
<i>Eerste lijn</i>	8
<i>Tweede lijn</i>	8
<i>Derde lijn</i>	12
<i>Overleg</i>	14
<i>Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling</i>	15
3.2 Extra ondersteuning	15
3.3 Intensieve ondersteuning	15
BIJLAGE: AFKORTINGEN	17

VOORWOORD

Het meerjarenondersteuningsplan 2023-2027 geeft richting aan de begeleiding en ondersteuning van leerlingen van de Katholieke Scholengemeenschap Etten-Leur (KSE) in het algemeen en aan begeleiding en ondersteuning van leerlingen die om diverse redenen iets extra's nodig hebben. In dit plan wordt beschreven hoe de ondersteuning op de KSE is georganiseerd. Het is tot stand gekomen door samen met betrokken medewerkers uit met name de ondersteuning, te reflecteren op de ontwikkelingen van de afgelopen vier jaar. Samen zijn we op basis van deze reflectie gekomen tot vier ambities, vertaald in doelen, voor de komende vier schooljaren.

Uitgangspunt hierbij was het Strategisch Beleidsplan 2023-2027 "KSE ontwikkelt door!". Ook hebben we expliciet aansluiting gezocht bij maatregelen uit de "Verbeteraanpak passend onderwijs voor basis- en voortgezet onderwijs en media."

Mocht het meerjarenondersteuningsplan van het regionaal samenwerkingsverband Breda en omstreken daar nog aanleiding toe geven, dan amenderen wij dit plan.

Stichting Katholieke Scholengemeenschap Etten-Leur en omgeving.

De personeelsgeleding van de medezeggenschapsraad heeft in de vergadering van 19 december 2023 ingestemd met het meerjaren ondersteuningsplan 23-27.

Het CvB heeft in de vergadering van 21 december jl. het meerjaren ondersteuningsplan 23-27 vastgesteld.

HOOFDSTUK 1: INLEIDING

1.1 Algemene gegevens

Contactgegevens

Naam van de school	Katholieke Scholengemeenschap Etten-Leur (KSE)
Adres	Stijn Streuvelslaan 42
Postcode en plaats	4873 EB Etten-Leur
Telefoon	076-5015905
E-mail	kse@k-s-e.nl
Website	www.k-s-e.nl
Naam bevoegd gezag	De heer J. van Heukelum
Brinnummer	00KV

Onderwijsvisie

De KSE heeft een duidelijke onderwijsvisie. Onze uitgangspunten daarbij zijn:

Pedagogische visie

- Elke leerling wil ergens goed in zijn, wil zich daarvoor inspannen, wil leren en de vaardigheid ontwikkelen om zijn leren zichtbaar te maken.
- Om te kunnen leren is een positief leerklimaat nodig en daarvoor zijn drie basisbehoeften voor leerlingen essentieel: relatie, competentie en autonomie.
- We vinden het belangrijk om onze leerlingen goed te begeleiden op weg naar meer zelfregulering en zelfstandigheid.

Onze visie op leren is:

Leren, een persoonlijk, actief en sociaal proces

- Leren heeft plaatsgevonden als de leerling het demonstreert/zichtbaar maakt.
- In onze school gaan we uit van het idee dat het leren van onze leerlingen een persoonlijk, actief en sociaal proces is.
- We leren de leerlingen te ontdekken wie ze zijn en te ontwikkelen tot personen die zich op verantwoorde wijze schakelen tussen het ik en de wij.

Didactische uitgangspunten

- Wanneer er sprake is van hoge verwachtingen zal de leerling eerder geneigd zijn om die verwachtingen waar te maken.
- De docent stuurt als expert de leerprocessen van de leerlingen aan en maakt daarbij gebruik van 'bouwstenen' die leren bevorderen.
- Leerlingen krijgen in toenemende mate en waar mogelijk verantwoordelijkheid voor hun eigen leerproces. Ze krijgen geleidelijk meer ruimte voor eigen keuzes, zowel binnen als buiten de reguliere lessen (differentiatie en maatwerk). De rol van de docent verschuift van een sturende naar een meer begeleidende rol.
- In de dagelijkse contacten in de klas – tussen docenten en leerlingen onderling – vindt persoonsvorming plaats.
- Als school werken we aan innovatie op de volgende terreinen: onderwijs betekenisvoller maken, het benutten van de mogelijkheden van de digitale wereld en het bieden van maatwerk.

Visie op leerlingondersteuning

Op de KSE willen wij onze leerlingen opleiden tot verantwoordelijke zelfbewuste volwassenen die kunnen reflecteren en de regie over hun leren en leven in eigen hand kunnen nemen. Voor leerlingen die hiertoe (nog) niet in staat zijn bieden wij

ondersteuning zodat ze hiertoe (beter) in staat zijn.

Doelgerichtheid, handelingsgericht werken en leiderschap

Iedere vorm van leerlingondersteuning wordt expliciet doelgericht ingezet en als KSE leren wij de leerling om tijdens het ondersteuningstraject (mede) regie te voeren en (mede) leiding te nemen over dit traject. Daarbij wordt de leerling op maat gecoacht en/of ondersteund. Als methode om doelgerichtheid in alle lagen van de ondersteuning te ondersteunen implementeren en borgen wij handelingsgericht werken.

HOOFDSTUK 2: **AMBITIES 2023 – 2027**

2.1 Ambitie 1: We implementeren en borgen handelingsgericht werken (verder) in het onderwijs en binnen de ondersteuning, dit gericht op passend onderwijs en wellicht inclusief onderwijs.

Doelen ambitie 1

Scholing handelingsgericht werken

- Doel 1: Alle collega's zijn bekend met de methodiek en het achterliggende gedachtegoed van handelingsgericht werken.
- Doel 2: Alle docenten herkennen dat handelingsgericht werken en leerdoelgericht werken elkaar versterken.
- Doel 3: Nieuwe collega's worden na aanname op de hoogte gebracht van de methodiek en het achterliggende gedachtegoed van handelingsgericht werken.

Handelingsgericht werken concreet

- Doel 1: De methode handelingsgericht werken is in processen en protocollen toegepast en daarmee geeft het collega's concrete handvatten.
- Doel 2: Collega's beschikken voor hun communicatie met en over leerlingen concrete handvatten om gesprekken met en/of over leerlingen handelingsgericht te voeren.

Met deze ambitie sluiten wij aan bij:

Verbeteraanpak passend onderwijs in brief van de minister voor basis- en voortgezet onderwijs en media aan voorzitter tweede kamer passend onderwijs, d.d. 4 november 2020.

17. Leraren beter voorbereiden
Beginnende leraren zijn vaak maar beperkt voorbereid op het omgaan met (extra) ondersteuningsbehoefte. En startende leraren worden hier in hun eerste jaren ook nog weinig in begeleid. Hetzelfde geldt voor schoolleiders. Om bestaande leraren beter toe te rusten, roep ik schoolleiders, schoolbesturen en samenwerkingsverbanden om hier meer aandacht voor te hebben.

2.2 Ambitie 2: We werken op een warme manier samen met de jeugdhulp Etten-Leur en nabije omgeving.

Doel ambitie 2

- Doel: Zowel lokaal als regionaal de verbinding tussen onderwijs, zorg en jeugdhulp versterken en daarmee zorgen voor een optimale én ononderbroken ontwikkeling voor alle leerlingen.

Met deze ambitie sluiten wij aan bij:

Verbeteraanpak passend onderwijs in brief van de minister voor basis- en voortgezet onderwijs en media aan voorzitter tweede kamer passend onderwijs, d.d. 4 november 2020.

16. Expertise van jeugdhulp beter benutten in de school
Ik wil dat onderwijs en gemeenten nog beter gaan kijken wanneer jeugdhulp ingezet moet worden. Zie het programma "Met Andere Ogen".

2.3 Ambitie 3: De kwaliteit van de communicatie rondom ondersteuning intern en extern wordt geoptimaliseerd.

Doel ambitie 3

Doel: Informatie rondom ondersteuning is voor leerlingen, ouder(s)/verzorger(s), personeel en andere interne- en externe betrokkenen op een eenvoudige manier te vinden en wordt zo optimaal mogelijk weergegeven.

Met deze ambitie sluiten wij aan bij:

Verbeteraanpak passend onderwijs in brief van de minister voor basis- en voortgezet onderwijs en media aan voorzitter tweede kamer passend onderwijs, d.d. 4 november 2020.

3. Strakkere zorgplicht
Ik ga ervoor zorgen dat de informatie over de zorgplicht opgenomen wordt in schoolgidsen en op websites van scholen en samenwerkingsverbanden.
5. Een aanspreekpunt voor elke VO-leerling
Het vaste aanspreekpunt wordt onderdeel van het programma van eisen aan schoolbesturen.
6. Betere informatie in de schoolgids
Ik zorg ervoor dat goede informatie over het ondersteuningsaanbod in de schoolgids terecht komt en dat dit jaarlijks, met advies van de MR, wordt vastgesteld.

2.4 Ambitie 4: Processen worden efficiënt en effectief ingericht.

Doel ambitie 4

Doel: Een minimale administratieve belasting voor betrokken collega's en een kwalitatief hoogstaande output.

Met deze ambitie sluiten wij aan bij:

Verbeteraanpak passend onderwijs in brief van de minister voor basis- en voortgezet onderwijs en media aan voorzitter tweede kamer passend onderwijs, d.d. 4 november 2020.

3. Strakke zorgplicht
Met passend onderwijs is de zorgplicht ingevoerd. Deze verplicht een school om te onderzoeken welke ondersteuning een leerling nodig heeft en of de school die kan bieden. Als dat niet lukt, moet een andere school worden gevonden.
10. Heldere stappen wanneer ouders en school er niet uitkomen, ondersteuning van onderwijsconsulenten blijft
Er zal in elk samenwerkingsverband een heldere escalatieladder worden gemaakt met goede afspraken met alle betrokken partijen. Wanneer ook een samenwerkingsverband niet voldoende kan helpen om tot een oplossing te komen, spelen onderwijs(zorg)consulenten vaak een belangrijke rol.
18. Minder administratie voor leraren en school
Het vertrouwen in het oordeel van de leraar, intern begeleider, ondersteuningscoördinator en schoolleider mag meer centraal komen te staan. Ze moeten geen tijd kwijt zijn aan onnodig papier- en regelwerk. Er wordt gekeken naar het bijhouden van het ontwikkel- perspectiefplan en hoe we betere aansluiting vinden op leerlingvolgsystemen.

HOOFDSTUK 3: AANBOD ONDERSTEUNING KSE

3.1 Basisondersteuning

Basisondersteuning is de ondersteuning die toegankelijk is voor alle leerlingen op de KSE.

Eerste lijn

Mentoren/Vakdocenten

De basis van de leerlingen op de KSE is hun mentorklas of mentorgroep. De mentor is het vaste aanspreekpunt voor leerlingen en ouders. Samen met andere (vak) docenten heeft de mentor een signaleringsfunctie als het gaat om het welbevinden en de resultaten van de leerling.

Mentoren

Per klas/groep wordt er aan het begin van elk schooljaar een vaste mentor aangewezen. De mentor heeft een signalerende functie, is de vertrouwenspersoon voor de individuele leerling en zijn of haar hele mentorklas/-groep. Mentoren begeleiden de sociaal-emotionele ontwikkeling van de leerlingen. Ook zijn de mentoren de eerst aangewezenen om de leerlingen advies en voorlichting te geven als het gaat om algemene studieaangelegenheden. Zij bespreken tijdens de mentorles onder andere de juiste planning en andere executieve vaardigheden en aanpak van het huiswerk en besteden aandacht aan actuele zaken die passen bij de tijdsgeschiedenis zoals omgaan met sociale media. Het overleg tussen thuis en school verloopt in vele gevallen via de mentor. Het is zonder medewerking van de ouders voor de mentoren niet altijd mogelijk om op de hoogte te zijn van allerlei informatie waarvan het wenselijk is dat het op school bekend is. Initiatieven voor het leggen van contacten gaan uit van de mentoren, maar moeten natuurlijk ook van de ouders uitgaan. Aan het begin van het schooljaar worden daarover afspraken gemaakt tijdens de algemene kennismakingsouder-avonden. Indien ouders een gesprek met de mentor of andere docenten wensen, kunnen zij dit rechtstreeks of via hun kinderen kenbaar maken aan de mentor. Ook kan rechtstreeks contact worden opgenomen met de betreffende docent.

Tweede lijn

Als een leerling behoefte heeft aan extra ondersteuning of als de mentor dit signaleert, kan de leerling, de mentor of kunnen de ouder(s)/verzorger(s) om extra ondersteuning vragen. We hebben het dan over interne tweede lijnondersteuning. Dit kunnen kortdurende of langdurige ondersteuningsvormen zijn.

Ondersteuning gericht op een onderwijskundige hulpvraag

Studiecoaching en vakondersteuning is een aanbod aanvullend op het curriculum, om het schoolsucces van de leerling te vergroten. Op basis van resultaten, advies van de mentor en/of vakdocent of op basis van de eigen motivatie van de leerling, is er de mogelijkheid om voor deze ondersteuning in te schrijven. Deze ondersteuning vindt in groepsverband plaats. Studiecoaching en

vakondersteuning vallen onder de verantwoordelijkheid van de afdelingsleiding. Ook leerlingcoaches MHB vallen onder de verantwoordelijkheid van de afdelingsleiding.

Vakondersteuning

KSEplain

Brugklas: (basisvaardigheden (rekenen, Nederlands, Engels), digitale vaardigheden, huiswerk onder toezicht, e.d.

Na brugklas: Ondersteuningslijn op maat.

Studiecoaching

Om leerlingen zo veel mogelijk kansen te geven om een volgend studiejaar te halen is een plan ontwikkeld om uitval en achterstanden tijdig aan te pakken. Er zijn per afdeling studiecoaches die leerlingen leren hoe ze kunnen studeren en plannen. Dit gaat om 'leren leren'.

Leerlingcoaches specifiek (MHB, ASS, Dyslexie/Dyscalculie, e.d.)

Leerlingen met een specifieke ondersteuningsbehoefte (bijvoorbeeld meer- of hoogbegaafdheid, autismespectrumstoornis, dyslexie/dyscalculie, AD(H)D, worden individueel gecoacht bij hun studievoordigheden/executieve vaardigheden.

MHB

Meer- en hoogbegaafde (MHB) leerlingen kunnen begeleiding krijgen door een zogenoemde leerlingcoach MHB. Of een leerling meer- of hoogbegaafd is, kan op verschillende manieren bij de school bekend zijn: bij de aanmelding (ouders en/of basisschool) of op basis van signalen die docenten en/of mentoren ontvangen. De begeleiding van een MHB-leerling hangt af van de ondersteuningsvraag. Sommige MHB'ers moeten leren leren, andere leerlingen willen versnellen of verrijken en er zijn leerlingen die (nog) geen directe ondersteuningsvraag hebben. Als een leerling naast zijn/haar meer- of hoogbegaafdheid andere ondersteuningsvragen heeft, stemt de leerlingcoach dit voor de begeleiding af met de ondersteuningscoördinator of de mentor.

Leerlingcoach autismespectrumstoornis

Leerlingcoaches autismespectrumstoornis zijn gespecialiseerd in de begeleiding van leerlingen met ASS. Leerlingen worden voorbereid op voor hen spannende situaties (onverwachte roosterwijzigingen, presentaties, etc.). Indien nodig wordt de leerlingen geholpen bij zijn/haar contact met (vak)docenten en mentoren en er is overleg met de ondersteuningscoördinatoren.

Dyslexie- en dyscalculiebegeleiding

In de brugklas wordt aandacht besteed aan het signaleren van leerlingen met ernstige lees-, spelling- en/of rekenproblemen. Dit kan zijn op basis van informatie van de basisschool of op basis van een vermoeden van dyslexie of dyscalculie lopende het eerste schooljaar. Indien blijkt dat verder onderzoek nodig is, wordt in overleg met de ouders bekeken wat het beste vervolgtraject is. Indien er een officieel erkend onderzoeks-rapport aanwezig is, wordt rekening gehouden met zaken waarvan in de rapportage wordt aangegeven dat de leerlingen erbij

gebaat zijn. De KSE biedt zelf geen individuele RT-begeleiding, wel algemene ondersteuning in de eerste leerjaren. Deze ondersteuning wordt in de leerjaren twee en drie geleidelijk afgebouwd. De KSE biedt de wettelijke faciliteiten aan de leerlingen met een diagnose.

Leerlingcoaches algemeen

Leerlingen met een tijdelijke ondersteuningsbehoefte die de draagkracht van de mentor te boven gaat, worden gecoacht bij hun studievaardigheden/ executieve vaardigheden.

Decaan

Onze schooldecanen geven voorlichting aan leerlingen en ouders om hen te helpen tot een zo goed mogelijke keuze te komen voor een profiel, een aansluitende vervolgopleiding of studie- of beroepskeuze. Naast de klassikale voorbereiding besteden zij veel aandacht aan een goede individuele begeleiding. Ook kunnen zij informatie verstrekken over studiefinanciering en tegemoetkoming studiekosten. De decanen zijn bijna dagelijks voor de leerlingen op school bereikbaar. Op donderdag zijn zij vrijgesteld van lessen en voor ouders telefonisch meestal bereikbaar.

Tutor

Leerlingen uit de bovenbouw kunnen tegen een vergoeding bijles krijgen door oud-KSE'ers. De KSE werkt hierbij samen met Stichting TopTutors.

Lentor

Op de KSE is er een bijlesproject. Hierbij geven bovenbouwleerlingen tegen een vergoeding bijles aan leerlingen uit de onderbouw. De KSE is hierin alleen bemiddelaar. De school heeft een website waarop onderbouwleerlingen contact kunnen zoeken met iemand die bijles wil geven. Daarnaast biedt de KSE in samenwerking met de Fontys lerarenopleiding een eendaagse cursus aan voor leerlingen die bijles willen gaan geven. Daar worden deze leerlingen voorbereid op het geven van bijlessen.

Ondersteuning gericht op een sociaal-emotionele hulpvraag

Ondersteuning gericht op individuele ondersteuning voor leerlingen met ondersteuningsbehoeften en een specifieke hulpvraag wordt verzorgd door:

- Counselors
- Pedagogisch medewerkers

Counselor

Soms komen er in de contacten van leerlingen met hun schoolbegeleiders zaken of problemen naar voren die eigenlijk buiten het terrein van de school liggen. Deze zaken kunnen voor de leerling zo ingrijpend zijn dat ze via bijvoorbeeld gedrag, concentratievermogen en teruglopende studieprestaties invloed hebben op de schoolprestaties. In een aantal gevallen zal bijvoorbeeld een docent, waarin de leerling vertrouwen heeft, kunnen helpen. Vaak mist een docent echter de mogelijkheden of de specifieke deskundigheid om de problemen op te lossen. Voor deze situaties zijn er twee counselors binnen de school werkzaam. De leerlingen kunnen hen op school bereiken. Het is mogelijk om onder of na schooltijd een afspraak met hen te maken.

Pedagogisch medewerker

De pedagogisch medewerker is dagelijks betrokken bij de ondersteuning en het begeleiden van de sociale vaardigheden van leerlingen in klassen 2 tot en met 6 en dragen bij aan een pedagogisch klimaat waar leerlingen zich veilig en gewaardeerd voelen. Deze ondersteuning is laagdrempelig en voor alle leerlingen. De pedagogisch medewerker werkt nauw samen met de afdelingsleiders en de ondersteuningscoördinatoren en de leerlingcoördinatoren.

Ondersteuning gericht op een groep bestaat uit:

- Sociale vaardigheidstraining
- Faalangstreductie training
- Examenvreestraining
- Een workshop perfectionisme
- Rots & Water training

Sociale vaardigheidstraining

In de eerste en tweede klassen mavo, havo en vwo wordt de 'You can do it!' training aangeboden. Deze is gericht op het vergroten van de sociale vaardigheden.

Faalangstreductietraining

In de eerste en tweede klassen mavo, havo en vwo wordt de 'Believe in Yourself!' training aangeboden.

Examenvreestraining

In de voorexamenklassen havo en vwo wordt de 'Successtraining' aangeboden gericht op het leren omgaan met spanningen bij examens, toetsen en presentaties. De leerlingen voor deze training worden door de mentor geselecteerd en kunnen zichzelf aanmelden bij de trainers.

In de examenklassen mavo, havo en vwo wordt de 'X-training' aangeboden gericht op het leren omgaan met spanningen bij examens, toetsen en presentaties. De leerlingen voor deze training worden door de mentor geselecteerd en kunnen zichzelf aanmelden bij de trainers.

Het ondersteuningsteam intern

Het ondersteuningsteam bestaat uit:

- Afdelingsleider ondersteuning
- Ondersteuningscoördinatoren
- Counselors
- Pedagogisch medewerkers

Het ondersteuningsteam heeft een nauwe samenwerking met externe partijen, zoals CJG, GGD en leerplicht.

Ondersteuningscoördinatoren

Onze ondersteuningscoördinatoren hebben als taak ervoor te zorgen dat de diverse vormen van ondersteuning van de leerling zo goed mogelijk verlopen. Hierbij werken ze nauw samen met de afdelingsleiders. Zij coördineren deze

ondersteuning binnen de school en zijn contactpersoon voor hulpverleningsinstanties buiten de school. Een van de ondersteuningscoördinatoren is tevens voorzitter van het ondersteunings-team. Dit team bestaat buiten de ondersteuningscoördinatoren uit de counselors, pedagogisch medewerkers en jeugdprofessionals van het Centrum voor Jeugd en Gezin Etten-Leur/Zundert (CJG). We zijn als school aangesloten op het digitale signaleringssysteem Zorg voor Jeugd. Dit systeem (digitale signaleringssysteem Zorg voor Jeugd) is bedoeld om problemen bij jongeren in een vroeg stadium te signaleren en adequaat en snel te handelen.

Voorzieningen intern

Antipestbeleid - Antipestcoördinator

Op de KSE zien wij het geven van goed onderwijs en veiligheid niet los van elkaar. Op een veilige school voelen leerlingen en medewerkers zich geborgen. Het leren gaat daardoor beter. Het werken aan onderling vertrouwen, respect en waardering is erg belangrijk. De antipestcoördinator draagt zorg voor het monitoren van het antipestbeleid van de school, waaronder de activiteiten en voorlichting in de mentorlessen. Naast preventie past hierin ook een actief antipestbeleid, vastgelegd in een pestprotocol. Het pestprotocol maakt deel uit van de ondersteuningsstructuur binnen de school en bevat richtlijnen voor wat er gedaan kan worden als er pesten geconstateerd wordt. Belangrijk is dat alle medewerkers die met leerlingen omgaan alert zijn op signalen die erop zouden kunnen wijzen dat een leerling gepest wordt. In alle gevallen wordt een signaal serieus genomen. In overleg met alle betrokkenen wordt naar een oplossing gezocht of indien nodig maatregelen getroffen.

Time-In

Wanneer er sprake is van (zware) gedragsproblemen heeft onze school een time-in voorziening waar leerlingen begeleiding krijgen van de pedagogisch medewerker. Het doel is om deze leerlingen op een zo kort mogelijke termijn weer terug te laten keren in de reguliere les. De leerlingen werken hier onder regie van een onderwijsassistent aan de leerstof.

Derde lijn

De derde lijn ondersteuning wordt geboden door externe samenwerkingspartners. Deze ondersteuning is in alle gevallen gericht op het vergroten van het welbevinden van en de zelfredzaamheid van de leerling ter bevordering van het schoolse functioneren.

Hieronder vallen/valt:

- CJG
- GGZ en particuliere praktijken
- Jeugdverpleegkundige
- GGD
- Schoolarts/Jeugdarts
- GGD-M@ZL
- Leerplicht
- 3G (Gezien, gehoord, gesteund)
- Leerlingondersteuner extern
- Jongerenwerk

- Bureau Halt
- Politie
- Onderwijs aan zieke leerlingen

CJG

Soms is meer gespecialiseerde of andere zorg voor leerlingen wenselijk of nodig. Hiervoor zijn de jeugdprofessionals vanuit het CJG Etten-Leur/Zundert betrokken bij ons ondersteuningsteam. Ouders dienen hun zoon of dochter zelf aan te melden bij het CJG in hun woonplaats. De woonplaats van de leerling bepaalt welk CJG en welke jeugdprofessional betrokken zal worden. De gesprekken met de jeugdprofessional kunnen thuis plaatsvinden, maar de jeugdprofessional kan ook op school komen.

Er is een nauwe samenwerking met het Centrum Jeugd en Gezin. Een jeugdprofessional sluit één keer in de twee weken aan bij het overleg met het ondersteuningsteam. Als een leerling aangemeld is bij het CJG –en ouders en jongere geven toestemming–, wordt dit besproken in het ondersteuningsteam. Omdat we in beeld te hebben welke jongeren (en hun gezinnen) gebruik maken van externe ondersteuning, kan er –bij vragen of signalen van zorg– snel contact opgenomen worden met de externe hulpverlening om het hulpaanbod op en buiten school op elkaar af te stemmen en afspraken te maken voor de jongere op school.

GGZ en particuliere praktijken

Jongeren met problemen kunnen voor onderzoek of behandeling worden doorverwezen naar een GGZ-instelling of particuliere praktijken door een verwijzer.

Jeugdverpleegkundige

Wekelijks is een jeugdverpleegkundige van de GGD West-Brabant op school aanwezig. Zij verzorgt de preventieve geneeskundige onderzoeken en consultaties van leerlingen uit de tweede klas. Daarnaast verzorgt zij ook de vervolgonderzoeken.

GGD-M@ZL

Wanneer er sprake is van langdurig of frequent ziekteverzuim bij een bepaalde leerling, nemen we als school natuurlijk contact op met de leerling en zijn ouders/verzorgers, om te vragen naar de gezondheid en om te kijken hoe we kunnen ondersteunen om eventuele leerachterstand te beperken. Vervolgens bestaat de mogelijkheid om bij een jeugdarts een M@ZL- consult aan te vragen voor ouders/verzorgers en de betreffende leerling. De jeugdarts bespreekt de gezondheidsklachten en redenen van het ziekteverzuim en bepaalt samen met hen de gewenste begeleiding of zorg. Indien nodig onderzoekt hij/zij de leerling. Ook adviseert de jeugdarts over deelname aan het lesprogramma en biedt ouders/verzorgers en leerling daarbij handvatten. Na afloop van het M@ZL-consult stelt de jeugdarts een advies op voor school. Bij verzuimbeleid volgens M@ZL werken we dus samen met de jeugdarts, maar ook met de leerplichtambtenaar van de gemeente. Doel is om de leerling die is ziekgemeld weer zo snel en zo goed mogelijk aan het lesprogramma te laten deelnemen..

Leerplicht

Uit onderzoek blijkt dat leerlingen die regelmatig ongeoorloofd afwezig zijn, een grotere kans lopen de school voortijdig te verlaten met alle mogelijke gevolgen van dien. Als de reden van afwezigheid van een leerling niet duidelijk is, gaan we ervan uit dat dat een leerling spijbelt. We nemen dan contact op met het thuisfront. De KSE is op grond van de Leerplichtwet verplicht ongeoorloofd verzuim te melden aan de leerplichtambtenaar.

We werken samen met de leerplichtambtenaren uit de gemeenten Halderberge, Breda, Zundert en Etten-Leur. Bij casussen waar sprake is van groot verzuim en zij een actieve (zorg) rol hebben sluiten zij aan bij MDO's.

3G (Gezien, gehoord, gesteund)

De KSE heeft deelgenomen aan de pilot 3G. De pilot, een actieonderzoek, was gericht op preventie voor weerbaarheid en mentaal welzijn van leerlingen in het voortgezet onderwijs. Dit project is inmiddels op alle scholen van het samenwerkingsverband uitgerold en wordt geïmplementeerd. Op de KSE betekent dit dat er wekelijks een preventiemedewerker mentale gezondheid aanwezig is en een jeugdverpleegkundige van de GGD.

Jongerenwerk

Het jongerenwerk ondersteunt jongeren bij het vormen van een hulpvraag zodat een andere professional erbij kan worden gehaald, of geeft daar waar mogelijk zelf het spreekwoordelijk steuntje in de rug die leidt tot zelfredzaamheid. We werken met jongerenwerk samen aan preventie en veiligheid.

Bureau Halt

Bureau Halt werkt met de KSE preventief samen. Bureau Halt komt bijvoorbeeld op school voor het geven van voorlichtingslessen of van een schoolveiligheidsadvies.

Politie

Vanuit de gemeente werken we samen in het kader van 'de veilige school' en preventie met de politie.

Onderwijs aan zieke leerlingen

Voor leerlingen die in een ziekenhuis liggen of langdurig ziek thuis zijn, is het vaak belangrijk dat het onderwijs door gaat. In overleg met de ouders zoeken we naar de in die situatie meest geschikte vorm. De school, maar ook de ouders, kunnen voor advies, ondersteuning en begeleiding een beroep doen op de "consulenten zieke leerlingen" van KlupPluz. Deze organisatie speelt hierbij een coördinerende rol.

Overleg

Met betrekking tot de ondersteuning zijn intern de volgende vormen van overleg.

Intern:

- Afdelingsleider ondersteuning met ondersteuningscoördinatoren (beleid)
- Afdelingsleider, ondersteuningscoördinatoren, pedagogisch medewerkers (processen, protocollen, casussen vanuit metapositie gericht op kwaliteitsverbetering).

- Ondersteuningscoördinatoren, counselors, pedagogisch medewerkers en jeugdprofessionals CJG (multidisciplinair overleg over ondersteunings-vragen op leerlingniveau en actuele algemene thema's en ontwikkelingen die buiten de KSE spelen.)
- Afdelingsleider afdeling, ondersteuningscoördinator en pedagogisch medewerker (Bespreking ondersteuningsvragen op leerlingniveau van leerlingen afdeling).

Intern-Extern

- ZAT
Onze school beschikt over een Zorg Advies Team (ZAT). In het ZAT worden hulpvragen over leerlingen besproken die de interne ondersteuningsstructuur te boven gaan. In het ZAT zitten de ondersteuningscoördinatoren, afdelingsleiders, leerplichtambtenaar, jeugdarts van de GGD en een jeugdprofessional. Als het nodig is kunnen ook andere partijen deelnemen aan het ZAT, zoals de politie of bureau Halt.

Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling

Het doel van de meldcode is een vermoeden van huiselijk geweld en kindermishandeling bespreekbaar te maken en indien nodig signalen door te geven aan Stichting Veilig Thuis voor verdere hulp. De voor de KSE opgestelde meldcode waarin een aantal stappen wordt beschreven maakt deel uit van de ondersteuningsstructuur binnen de school. Het is vooral belangrijk dat alle medewerkers van de school die met leerlingen omgaan alert zijn op signalen die zouden kunnen wijzen op huiselijk geweld of kindermishandeling. Er wordt goed gelet op een zorgvuldige en vertrouwelijke behandeling van deze signalen.

3.2 Extra ondersteuning

Als blijkt dat de basisondersteuning onvoldoende aansluit bij de ondersteunings-behoefte van de leerling, volgt er overleg met deskundigen vanuit het RSV. Afhankelijk van de hulpvraag hebben zij een adviserende rol of kan extra ondersteuning vanuit het RSV ingezet worden. Tevens wordt er een groeidocument voor de leerling aangemaakt onder verantwoordelijkheid van de ondersteuningscoördinator. De leerling en de ouders worden betrokken in dit proces en op de hoogte gehouden van de stappen die genomen worden. We streven bij deze processen naar maatwerk waarbij de leerling optimaal onderwijs kan volgen. Extra ondersteuning kan bestaan uit:

Het arrangement 'kortdurend verblijf in het vso'

Een leerling wordt voor maximaal dertien weken in het vso geplaatst zonder daar ingeschreven te worden en zonder een toelaatbaarheidsverklaring (TLV).

Het individuele arrangement

Een arrangement dat incidenteel toegekend kan worden op basis van individuele onderwijsbehoeften. Hierbij valt te denken aan een observatie op de Kei of op de observatieklas.

3.3 Intensieve ondersteuning

Als de ondersteuningsbehoeften van de leerling dermate intensief zijn en de KSE niet kan voldoen aan de hulpvraag middels de basisondersteuning en/of de extra ondersteuning, heeft de leerling intensieve ondersteuning nodig en zal de leerling gebaat zijn bij een verwijzing naar het specifiek vmbo of voortgezet speciaal onderwijs. Er wordt dan een TLV aangevraagd bij het RSV. Voor gegevensuitwisseling gebruiken we het groeidocument. Dit document is de basis voor beschrijving van de ondersteuningsbehoefte van een leerling en dient als basis voor de toeleiding en toewijzing van extra ondersteuning, zowel schoolintern als naar externen. Integraal onderdeel van dit groeidocument is het ontwikkelingsperspectief voor de betreffende leerling.

BIJLAGE: AFKORTINGEN

Lijst met afkortingen

3G	Gezien, Gehoord, Gesteund
ASS	Autisme Spectrum Stoornis
CJG	Centrum Jeugd en Gezin
GGD	Gemeentelijke Gezondheidsdienst
GGZ	Geestelijke Gezondheidszorg
(Bureau) HALT	Het ALTERNatief
KSE	Katholieke Scholengemeenschap Etten-Leur
(GGD) M@ZL	Medische Advisering Ziekgemelde Leerling
MDO	Multidisciplinair overleg
MHB	Meer- en Hoogbegaafdheid
RSV	Regionaal Samenwerkingsverband
RT	Remedial Teaching
TLV	Toelaatbaarheidsverklaring
ZAT	Zorgadviesteam